

**LIETUVOS BANKAS
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-05-06 Nr. 429-145
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo pareiškėja prašė išnagrinėti tarp jos ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Pareiškėja 2025 m. spalio 28 d. Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCAPDĮ) 13 straipsnio 1 dalies pagrindu draudikui pateikė pretenziją dėl eismo įvykio metu padarytos žalos. Pareiškėja draudiko prašė išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią eismo įvykio metu automobiliui „Citroen“ (toliau – automobilis) padarytą žalą.

Draudiko ekspertas pareiškėją informavo, kad, įvertinus automobiliui padarytą žalą, draudikas nustatė 6 375 Eur automobilio rinkos vertę prieš eismo įvykį ir 3 056 Eur automobilio likutinę vertę. Draudiko ekspertas pareiškėjai nurodė, kad skirtumas tarp automobilio rinkos vertės iki eismo įvykio ir jo likutinės vertės yra 3 319 Eur. Draudiko ekspertas pabrėžė, kad automobilio likutinė vertė buvo nustatyta pagal automobilio pardavimo aukciono būdu kainas, ir prašė pareiškėjos pateikti informaciją, ar ji sutinka su automobilio pardavimu aukciono būdu.

Pareiškėja, nesutikdama su draudiko nustatyta automobilio rinkos verte, nurodė, kad automobilis buvo įsigytas už daug didesnę kainą. Pareiškėja vadovavosi UAB „Marleksa“ parengtos Transporto priemonės vertinimo pažymos Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Pažyma) duomenimis. Pažymoje nurodyta, kad 2023 m. liepos 25 d. automobilio vertė buvo 13 500 Eur. Pareiškėja pabrėžė, kad panašių automobilių pardavimo duomenys patvirtina, jog automobilio rinkos vertė iki eismo įvykio buvo ne mažesnė nei 10 000 Eur.

Kilus šalių nesutarimui dėl draudiko nustatytos automobilio rinkos vertės iki eismo įvykio, draudikas kreipėsi į UAB „Marleksa“ dėl Transporto priemonės vertinimo ataskaitos Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Ataskaita) sudarymo. Ataskaitoje nurodyta, kad automobilio vertė 2025 m. lapkričio 20 d. buvo 10 021 Eur. Kadangi Ataskaitą parengęs turto vertintojas nustatė, kad dėl per eismo įvykį sugadinto automobilio atkūrimo išlaidų suma yra 22 815 Eur, o automobilio likutinė vertė – 2 823 Eur, todėl draudikas sprendė, kad automobilio nėra tikslinga remontuoti. Draudikas galutinę mokėtiną 7 198 Eur draudimo išmoką apskaičiavo remdamasis Ataskaitos duomenimis.

Pareiškėja, nesutikdama su turto vertintojo nustatytu 10 021 Eur automobilio rinkos vertės iki eismo įvykio dydžiu, nurodė, kad, nustatant automobilio rinkos vertę, nepagrįstai buvo vadovaujama duomenimis apie Prancūzijoje parduodamų panašių automobilių kainas. Pareiškėjos teigimu, nustatant automobilio rinkos vertę iki eismo įvykio, nebuvo vadovaujama ir duomenimis, kad automobilio variklio galingumas yra 120 kW.

Pareiškėja nurodė, kad įsigytas automobilis buvo pritaikytas pareiškėjos specialiesiems poreikiams¹, todėl, atsižvelgiant į specialią automobilio įrangą ir jo individualias savybes, turto vertintojo pasirinkti lyginamieji objektai, pagal kuriuos buvo nustatyta automobilio rinkos vertė, neatitinka eismo įvykio metu sugadinto automobilio techninių parametrų.

Pareiškėja taip pat teigė, kad draudikas nurodė prieštaringus duomenis dėl aukciono būdu parduodamo automobilio likutinės vertės. Pareiškėjos teigimu, draudikas pareiškėjai žodžiu buvo nurodęs, kad automobilio likutinė vertė siekia 3 320 Eur, o ne 2 872 Eur. Pareiškėja kreipėsi į

¹ Pareiškėja nurodė, kad (*duomenys neskelbtini*).

Lietuvos banką draudikui kėlė reikalavimą „išmokėti rinkos vertę 14 500 Eur ir pasirinkti mašinos saugojimo vietą, kol baigsis tyrimas“.

Draudikas atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi nurodė, kad Ataskaitos, kurios pagrindu buvo nustatyta automobilio rinkos vertė iki eismo įvykio, duomenys patvirtina, kad turto vertintojas, nustatydamas automobilio rinkos vertę, rėmėsi pareiškėjos automobilio techniniais parametrais. Draudikas pabrėžė, kad nustatyta automobilio rinkos vertė pagrįsta objektyviais įrodymais, kurie nebuvo nuginčyti.

Draudikas nurodė, kad, apskaičiuojant draudimo išmoką už sunaikintą automobilį, buvo vadovaujamasi duomenimis apie aukciono būdu nustatytą 3 056 Eur automobilio liekanų vertę. Ataskaitoje buvo nurodyta, kaip pagal turto vertinimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus koeficientus buvo apskaičiuota automobilio liekanų vertė. Turto vertintojas nustatė 2 823 Eur automobilio likutinę vertę.

Draudikas pabrėžė, kad turėjo pagrindą vadovautis pagal aukciono būdu parduodamų automobilio likučių kainą nustatyta automobilio likutine verte, tačiau, apskaičiuodamas draudimo išmoką, ją nustatė palankesniu pareiškėjai būdu. Draudikas pabrėžė, kad pagal Ataskaitoje nurodytą 2 823 Eur automobilio likutinę vertę nustatytas automobilio rinkos ir likutinės verčių skirtumas² pagrindė didesnę pareiškėjai išmokėtą draudimo išmoką, nei ji būtų taikant pagal aukciono duomenis nustatytą 3 056 Eur automobilio likutinę vertę. Taigi, draudikas laikėsi pozicijos, kad galutinė dėl automobiliui sukeltos žalos apskaičiuota 7 198 Eur draudimo išmoka yra pagrįsta ir tinkamai nustatyta.

Draudikas taip pat nurodė, kad pareiškėja jam kėlė nepagrįstą reikalavimą užtikrinti automobilio saugojimą remonto įmonės UAB „Akstė servisas“ patalpose, nes automobilis buvo pateiktas tik apžiūrai šioje remonto įmonėje atlikti, automobilis šioje remonto įmonėje nebuvo remontuojamas. Draudikas pabrėžė, kad neturi jokio teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjos reikalavimo užtikrinti automobilio saugojimą, todėl jam pareiškėjos keliami reikalavimai yra nepagrįsti.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko sprendimo automobilio rinkos vertę nustatyti pagal Ataskaitos duomenis ir netenkinti pareiškėjos reikalavimo užtikrinti automobilio saugojimą remonto įmonės UAB „Akstė servisas“ patalpose pagrįstumo.

Siekiant išnagrinėti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti pareiškėjos draudikui keliamų reikalavimų: 1) nustatyti 14 500 Eur automobilio rinkos vertę, apskaičiuojant mokėtiną draudimo išmoką pagrįstumą, 2) užtikrinti automobilio saugojimą remonto įmonės UAB „Akstė servisas“ teritorijoje pagrįstumą.

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą (toliau – TPVCPD) reglamentuoja TPVCPD įstatymas (toliau – TPVCPDĮ) ir jo įgyvendinamieji teisės aktai. TPVCPDĮ 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad draudimo išmoka šio įstatymo nustatyta tvarka mokama dėl nukentėjusiems tretiesiems asmenims padarytos žalos, kai už žalą atsakingiems asmenims valdant ar naudojant transporto priemonę atsiranda civilinė atsakomybė.

TPVCPDĮ 15 straipsnio 3 dalis nustato, kad turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas arba – šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytais atvejais – Biuras, vadovaudamasis įgaliotų asmenų ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ir dokumentais, įrodančiais padarytos žalos

² Pagal kurį apskaičiuojama draudimo išmoka dėl automobilio sunaikinimo.

aplinkybes, faktą ir dydį.

Eismo įvykio metu padarytos žalos administravimo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių³ (toliau – Taisyklės) 14 punktą nustato, kad žalos dėl turto sunaikinimo dydis nustatomas pagal sunaikinto turto rinkos vertę iki sunaikinimo ir likutinę vertę po eismo įvykio. Turtas laikomas sunaikintu, kai jį remontuoti ekonomiškai netikslinga. Turtą remontuoti ekonomiškai netikslinga, jeigu būtinos automobilio remonto išlaidos yra lygios ar viršija 75 procentus turto rinkos vertės iki eismo įvykio arba didesnės.

TPVCAPDĮ 19 straipsnio 6 dalyje nustatyta, jog atsakingas draudikas moka per eismo įvykį nukentėjusiam trečiajam asmeniui tik įrodymais pagrįstos per eismo įvykį padarytos žalos dydžio draudimo išmoką, neviršijančią šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų draudimo sumų, ir turi teisę atmesti nepagrįstus reikalavimus dėl žalos, padarytos per eismo įvykį, atlyginimo.

Kadangi TPVCAPD priklauso nuostolių draudimo rūšiai⁴, todėl jo tikslas yra kompensuoti nukentėjusio trečiojo asmens patirtus realius nuostolius. Atsižvelgiant į TPVCAPD sutarčių kompensacinę paskirtį ir nuostolių draudimo sutartyse įgyvendinamą Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.251 straipsnyje įtvirtintą visiško nuostolių atlyginimo principą, žalos atlyginimu turi būti siekiama grąžinti ją patyrusį asmenį į iki pažeidimo buvusią padėtį. Teisingas žalos atlyginimas reiškia ir tai, kad sprendžiant ginčą dėl žalos atlyginimo turi būti nustatytas tikrasis žalos dydis, nes, nustatius mažesnę už tikruosius nuostolius žalą, lieka iš dalies neapgintos nukentėjusio asmens teisės. Kai nustatytas žalos dydis viršija tikruosius nuostolius, nukentėjęs asmuo nepagrįstai praturtėja skolininko sąskaita⁵.

1. Dėl pareiškėjos draudikui keliamo reikalavimo apskaičiuojant draudimo išmoką taikyti 14 500 Eur automobilio rinkos vertę iki įvykio pagrįstumo

Nagrinėjamu atveju šalių ginčas kilo dėl automobilio rinkos vertės dydžio. Draudikas automobilio rinkos vertę grindžia Ataskaitos duomenimis. Ataskaitoje nurodyta, kad „transporto priemonės bazinė vertė nustatyta atliekant rinkos kainos tyrimą, remiantis pasiūlos www.autoplius.lt, www.mobile.de ir kitais duomenimis“. Ataskaitoje taip pat nurodyta, jog automobilio bazinė vertė buvo nustatyta, remiantis VŠĮ „Emprekis“ katalogo duomenimis. Nustatant automobilio rinkos vertę, buvo vadovaujamas šiais duomenimis apie automobilį: „(duomenys neskelbtini)“.

Ataskaitos duomenys patvirtina, kad automobilio „bazinė vertė buvo nustatyta, remiantis pasiūlos rinkoje duomenimis. Skaičiuojant vertinamo turto rinkos vertę palyginamųjų objektų rinkos kainos koreguojamos koeficientais dėl skirtumų, kurie turi įtakos vertinamo turto vertei. Lyginamaisiais objektais atrenkami „(duomenys neskelbtini) transporto priemonių skelbimai, kurių variklis bei pirmos registracijos metai analogiški, o komplektacija kaip ir vertinamo turto „(duomenys neskelbtini)“. Atsižvelgiant į galimas derybas, daroma prielaida, kad sandoriai turėtų vykti 5 proc. žemesnėmis kainomis negu skelbiami pasiūlymai, todėl nuo pasiūlymų kainos atimama 5 proc. Visi pasiūlymai pasirinkti analogiškų modelių, todėl taikoma tik pardavimo nuolaidos korekcija.“

Ataskaitoje nurodyta, kad vienas iš automobilio vertinimo teisinių pagrindų buvo Koeficientų apgadintoms kelių transporto priemonėms taikymo tvarkos aprašas⁶ (toliau – Aprašas). Aprašo 4.9 papunktyje nurodyta, kad transporto priemonės bazinė vertė – tai pinigų suma, kuri rodo tam tikros markės, modelio ir amžiaus (pagaminimo arba modelio metų) transporto priemonės vertę, nustatytą atliekant rinkos kainų tyrimą arba naudojantis kainų žinynais. Aprašo 8 punkte nustatyta, kad automobilio bazinė vertė nustatoma atliekant rinkos kainų tyrimą arba vadovaujantis transporto priemonių kainų žinynais. Aprašo 9 punkte nustatyta, kad jeigu nėra galimybės nustatyti transporto priemonės bazinės vertės atliekant rinkos kainų tyrimą arba pagal kainų žinynus, transporto priemonės bazinė vertė apskaičiuojama pagal šiame Aprašo punkte nurodytą formulę.

Ginčydama Ataskaitoje nustatytą automobilio rinkos vertę, pareiškėja nurodė, kad vertintojas, parinkdamas lyginamuosius objektus, pagal kurių vertę buvo apskaičiuota

³ Patvirtintų 2004 m. birželio 23 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 795.

⁴ Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 91 straipsnio 4 dalis.

⁵ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis, 2014 m. sausio 7 d. priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-44/2015.

⁶ Patvirtintas Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus 2020 m. rugsėjo 22 d. įsakymu Nr. V1-118.

automobilio rinkos vertė, nepagrįstai vadovavosi duomenimis apie Prancūzijoje parduodamų automobilių kainas.

Draudikas, pateikdamas paaiškinimus dėl pareiškėjos ginčijamų aplinkybių, nurodė, kad „vertintojas pirmiausia analizavo Lietuvos rinką, tačiau vertinimo metu Lietuvos transporto priemonių pardavimo portaluose lyginamųjų objektų, atitinkančių pareiškėjos automobilio technines savybes, nebuvo. Atsižvelgiant į tai, kai rinkoje trūksta (nėra) tinkamų palyginamųjų objektų, vertinimui naudojami užsienio rinkos duomenys. Kaip analogai buvo naudoti vienas Vokietijos ir du Prancūzijos skelbimai iš transporto priemonių pardavimo portalų, o juose pateiktos kainos buvo atitinkamai pakoreguotos, taip užtikrinant objektyvesnę rinkos vertės nustatymą.“

Vertinant ginčo šalių nurodytas aplinkybes, pažymėtina, kad, kaip minėta, TPVCPD teisiniame reglamentavime turto vertinimo ataskaita pripažįstama kaip viena iš nukentėjusio trečiojo asmens turtui padarytos žalos įrodinėjimo priemonių. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, pateikdamas nurodyto teisinio reglamentavimo išaiškinimus, pabrėžė, kad minėti teisės aktai neįpareigoja draudiko vadovautis konkrečiu ir vieninteliu žalos dydžio nustatymo metodu. Kasacinis teismas nurodė, kad visiškas nuostolių kompensavimo principas reikalauja, kad asmeniui padaryta žala, kiek tai objektyviai įmanoma, būtų nustatyta ne standartizuotu, bet individualiu būdu⁷.

Remiantis pirmiau nurodytu teisiniu reglamentavimu ir kasacinio teismo suformuota jo išaiškinimo praktika, darytina išvada, kad draudiko, remiantis Ataskaitos duomenimis, nustatyta automobilio rinkos vertė atitinka teisės aktus ir kasacinio teismo pateiktus draudiko pareigos nustatyti nukentėjusio trečiojo asmens turtui padarytos žalos dydį tinkamo vykdymo išaiškinimus. Lietuvos bankui pateiktos Ataskaitos duomenys patvirtina, kad ji buvo parengta vadovaujantis Apraše nustatytais reikalavimais, nustatant automobilio bazinę vertę, buvo vadovaujama Apraše nurodytomis automobilio rinkos vertės apskaičiavimo sąlygomis⁸ ir Aprašu. Pažymėtina, kad Apraše nėra reikalavimo, parenkant lyginamuosius objektus, kurių duomenimis remiantis būtų nustatyta automobilio rinkos vertė, vadovautis vien tik Lietuvoje parduodamų automobilių kainomis.

Įvertinus ginčo bylos duomenis bei aplinkybę, kad šiuo atveju Lietuvos rinkoje nebuvo panašių lygintinų objektų, manytina, jog Ataskaitoje nurodytas automobilio rinkos vertės, vadovaujantis užsienyje parduodamų automobilių, kurių techniniai parametrai yra artimiausi vertinamo automobilio techniniams parametrams⁹, kainomis, nustatymo būdas yra pagrįstas. Kita vertus, pareiškėja neginčijo užsienyje parduodamų automobilių (lyginamųjų objektų)¹⁰ techninių parametrų atitikties automobilio techniniams parametrams, tik teigė, kad turto vertintojai turėjo vadovautis duomenimis apie Lietuvoje parduodamų analogiškų automobilių rinkos vertę.

Kaip minėta, teisės aktai, reglamentuojantys turto vertinimą¹¹, neįpareigoja turto vertintojų vadovautis vien tik Lietuvoje parduodamų automobilių, pasirinktų kaip palyginamieji objektai, nustatant transporto priemonės rinkos vertę, įsigijimo kainomis. Be to, Ataskaitos duomenys patvirtina, kad turto vertintojas, remdamasis Aprašo 9 punkto nuostatomis, papildomai atliko automobilio bazinės vertės skaičiavimą, taikant Aprašo 9 punkte nustatytą minėtos vertės nustatymo formulę. Kaip minėta, vadovaujantis Aprašo 8 ir 9 punktų nuostatomis, Aprašo 9 punkte įtvirtinta automobilio bazinė vertė nustatoma, jei automobilio rinkos vertės nėra galimybės nustatyti pagal rinkos kainas.

Vadovaujantis turto vertinimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis ir draudiko iniciatyva turto vertintojo parengtu automobilio rinkos vertės prieš eismo įvykį skaičiavimu, nėra pagrindo sutikti su pareiškėja, kad turto vertintojo pagal užsienyje, o ne pagal Lietuvoje parduodamų analogiškų techninių parametrų, kaip ir dėl eismo įvykio sugadintas automobilis, rinkos kainų tyrimą atliktas automobilio rinkos vertės prieš eismo įvykį nustatymas¹² yra nepagrįstas.

⁷ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. kovo 19 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e3K-3-81-1075/2018.

⁸ Rinkos vertės nustatymo šaltiniais.

⁹ Taikant turto vertinimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nurodytas lyginamųjų objektų korekcijas.

¹⁰ Kurių pardavimo kainomis turto vertintojai rėmėsi, nustatydami automobilio rinkos vertę.

¹¹ Kurių duomenimis, remiantis TPVCPDĮ 15 straipsnio 3 dalies nuostatomis, turi teisę vadovautis draudikas, nustatydamas nukentėjusio trečiojo asmens transporto priemonei dėl eismo įvykio padarytos žalos dydį.

¹² Kuris taip pat buvo pagrįstas ir pagal Aprašo 9 punkto nuostatas atliktu automobilio bazinės vertės prieš eismo įvykį apskaičiavimu.

Pareiškėja, nesutikdama su Ataskaitoje nurodytų palyginamųjų objektų, nustatant automobilio rinkos vertę, taikymu, pateikė duomenis parduodamų automobilių skelbimų, kuriuose nurodyta, kad automobiliai „Skoda Kodiak“ parduodami už 18 999 Eur ir 13 900 Eur, automobilis „Volkswagen Tiguan Allspace“ – už 15 900 Eur, automobilis „Renault Espace“ – už 12 500 Eur, automobilis „Volkswagen Tiguan“ – už 17 900 Eur. Pareiškėja kreipimesi į Lietuvos banką draudikui kėlė reikalavimą „išmokėti rinkos vertę 14 500 Eur“.

Be to, kaip minėta, pareiškėja, nesutikdama su draudiko apskaičiuota automobilio rinkos verte, buvo nurodžiusi, kad rinkoje pareiškėjos automobilio įsigijimo kaina yra apie 10 000 Eur. Pareiškėja taip pat draudikui buvo pateikusi Pažymos duomenis, patvirtinančius, kad įsigyjamo automobilio vertė siekė 13 500 Eur.

Vertinant pareiškėjos pateiktus duomenis, kuriais ji siekė nuginčyti Ataskaitoje nurodytą automobilio rinkos vertę, pažymėtina, kad pareiškėja rėmėsi skirtingais duomenimis apie galimą automobilio rinkos vertę prieš eismo įvykį. Nors, remiantis pirminiais pareiškėjos teiginiais apie automobilio rinkos vertę iki eismo įvykio, spręstina, kad pareiškėja draudikui buvo nurodžiusi iš esmės analogišką Ataskaitoje nurodytai automobilio rinkos vertei rinkoje taikomą vertės dydį¹³, tačiau, draudikui atlikus automobilio rinkos vertės pagal Ataskaitos duomenis skaičiavimą, pareiškėja savo pirminės pozicijos dėl automobilio rinkos vertės dydžio nebepalaikė.

Pažymėtina, kad pareiškėjos pateikti duomenys apie skirtingų gamintojų ir kitų modelių automobilių įsigijimo kainas negali pagrįsti, kad pareiškėjos automobilio rinkos vertė iki eismo įvykio siekė 14 500 Eur. Be to, pareiškėjos kreipimesi į Lietuvos banką nurodyta automobilio rinkos vertė viršija ir Pažymoje nurodytą minėto automobilio įsigijimo metu (2023 m.) buvusią vertę.

Kaip minėta, pareiškėja Pažymos duomenimis rėmėsi kaip vienu iš įrodymų, siekdama nuginčyti draudiko pagal Ataskaitos duomenis nustatytą automobilio rinkos vertę. Todėl pareiškėjos kreipimesi į Lietuvos banką nurodytos aplinkybės apie didesnę, nei Pažymoje nurodyta automobilio įsigijimo metu buvusi jo vertė, automobilio rinkos vertę prieš eismo įvykį prieštarauja pačios pareiškėjos draudikui nurodytoms aplinkybėms, kuriomis ji rėmėsi kaip savo reikalavimų pagrindu.

Be to, pareiškėja nepagrįstai ir nemotyvuotai dėl eksploatacijos po įsigijimo sumažėjusią automobilio vertę vertino kaip didesnę negu Pažymoje nurodytą jo įsigijimo vertę. Vertinant Ataskaitoje nurodytos automobilio rinkos vertės prieš eismo įvykį nustatymo teisingumą, reikšmingais pripažintini duomenys, kad Ataskaita buvo sudaryta tos pačios įmonės ir to paties turto vertintojo, kuris parengė Pažymą. Nėra pagrindo spręsti, kad automobilio vertinimą jo įsigijimo metu ir po eismo įvykio atlikusi įmonė, kurios duomenimis rėmėsi ir pareiškėja, nustatė nepagrįstas įsigyjant ir prieš eismo įvykį buvusias automobilio rinkos vertes.

Draudikas, nesutikdamas su pareiškėjos reikalavimu, nustatant automobilio rinkos vertę prieš eismo įvykį vadovautis Pažymoje nurodyta 13 500 Eur automobilio verte, nurodė, kad prieš dvejus metus iki eismo įvykio UAB „Marleksa“ parengtos Pažymos duomenys negali pagrįsti automobilio rinkos vertės eismo įvykio dieną. Draudikas pabrėžė, kad „per tokį laikotarpį transporto priemonių rinka ženkliai kinta, keičiasi automobilio būklė dėl eksploatacijos, todėl natūralu, kad kinta ir automobilio bendra vertė“.

Pareiškėja, nesutikdama su turto vertintojo nustatyta automobilio rinkos verte prieš eismo įvykį, nurodė, kad per laikotarpį nuo automobilio įsigijimo iki eismo įvykio minėtas automobilis negalėjo nuvertėti 25 procentais. Draudikas, nesutikdamas su pareiškėja, pabrėžė, kad, vadovaujantis draudiko atlikta svetainės *autoplus.lt* istorinių duomenų analize, buvo nustatyta, kad automobilio markiui ir modeliui analogiškų transporto priemonių nuvertėjimas per dvejus metus siekia 26 procentus.

Draudikas nurodė, kad Ataskaitą parengęs turto vertintojas atliko individualų automobilio bazinės vertės vertinimą ir nesivadovavo galima bendra automobilio nuvertėjimo per dvejų metų laikotarpį analize. Tačiau draudikas pabrėžė, kad jo atliktas automobilio nuvertėjimo procentinis vertinimas patvirtina, kad turto vertintojas, atlikęs automobilio bazinės vertės pagal automobilio specifiką ir technines savybes vertinimą, nustatė pagrįsto dydžio automobilio rinkos vertės dėl jo eksploatacijos pasikeitimą laikotarpiu nuo automobilio įsigijimo iki eismo įvykio.

¹³ T. y. pareiškėja po draudiko jai pateiktos pirminės informacijos apie draudiko nustatytą 6 375 Eur automobilio rinkos vertę prieš eismo įvykį nurodė, kad automobilio rinkos vertė eismo įvykio metu buvo apie 10 000 Eur (kaip minėta, Ataskaitoje yra nurodyta turto vertintojo nustatyta 10 021 Eur automobilio rinkos vertė).

Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad draudikas ne tik Ataskaitos, kurios duomenų teisingumas nebuvo nuginčytas jokiais objektyviais įrodymais, duomenimis, tačiau ir Lietuvos bankui pateiktu draudiko atliktu automobilio nuvertėjimo procentinio dydžio vertinimu pagrindė automobilio bazinės vertės dydžio skaičiavimą. Taigi, nėra pagrindo sutikti su pareiškėjos teiginiais, kad, nustatant automobilio rinkos vertę iki eismo įvykio, reikia vadovautis Pažymoje nurodyta 13 500 Eur siekiančia automobilio įsigijimo verte, neatsižvelgiant į Ataskaitos duomenis ir automobilio rinkos vertės pasikeitimus dėl automobilio eksploatacijos laikotarpiu nuo jo įsigijimo iki eismo įvykio, neatsižvelgiant ir į kitus automobilio rinkos vertei nustatyti reikšmingus duomenis.

Be to, kaip minėta, tiek Pažyma, tiek Ataskaita buvo parengtos tos pačios įmonės – UAB „Marleksa“ ir to paties minėtoje įmonėje dirbančio turto vertintojo. Darytina išvada, kad turto vertintojas tinkamai nustatė automobilio techninius parametrus, galimą automobilio rinkos vertės dėl jo eksploatacijos pasikeitimą ir kitus duomenis, reikšmingus automobilio įsigijimo metu turto vertintojo vertinto automobilio rinkos vertei iki eismo įvykio nustatyti. Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo sutikti su subjektyviais pareiškėjos teiginiais apie nepagrįstą automobilio rinkos vertės nustatymą, atsižvelgiant į rinkos vertės pasikeitimą laikotarpiu nuo automobilio įsigijimo iki eismo įvykio.

Pažymėtina, kad pareiškėja, nesutikdama su Ataskaitoje nurodyta automobilio rinkos verte, taip pat teigė, kad turto vertintojas neatsižvelgė į automobilio specifiką, jo techninius parametrus, nevertindamas duomenų apie automobilio variklio galingumą.

Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad draudikas, atsižvelgdamas į gautą pareiškėjos nesutikimą su Ataskaitoje nurodyta automobilio rinkos verte, 2026 m. sausio 26 d. kreipėsi į UAB „Marleksa“, prašydamas pateikti paaiškinimus dėl pareiškėjos ginčijamų Ataskaitos duomenų. Draudikas turto vertinimo įmonei nurodė, kad, pareiškėjos teigimu, Ataskaitoje buvo nurodyta klaidinga automobilio variklio „(duomenys neskelbtini)“.

Turto vertintojas 2026 m. sausio 28 d. draudikui pateiktame atsakyme nurodė, kad Ataskaitoje yra pateikti duomenys apie vertintą automobilį, kurio variklio galingumas – 120 kW. Turto vertintojo draudikui pateiktame atsakyme taip pat nurodyta, kad „lyginamaisiais objektais atsirinkti 120 kW galios „(duomenys neskelbtini) modifikacijos skelbimai“.

Pažymėtina, kad turto vertintojo draudikui pateiktame atsakyme nurodytos aplinkybės neprieštarauja Ataskaitoje nurodytiems duomenims, todėl nepagrįstais pripažintini pareiškėjos teiginiai, kad draudiko nustatytą automobilio rinkos vertę nuginčija aplinkybės, jog turto vertintojas, nustatydamas automobilio rinkos vertę prieš eismo įvykį, vadovavosi klaidingais duomenimis apie automobilio variklio galingumą ir nevertino automobilio specifikos.

Pareiškėja, siekdama nuginčyti Ataskaitoje nurodytą automobilio rinkos vertę, pateikė remonto UAB „Kapa motors“ 2026 m. kovo 24 d. sudarytą Preliminarią automobilio remonto sąmatą-užsakymą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Remonto sąmata), joje nurodyta 13 479,40 Eur automobilio remonto išlaidų su PVM suma.

Remdamasi aplinkybėmis dėl remonto įmonės nustatyto galimo automobilio remonto išlaidų dydžio, pareiškėja nurodė, kad Ataskaitoje pateiktus duomenis apie automobilio rinkos vertę iki eismo įvykio nuginčija už nustatytą automobilio rinkos vertę didesnis eismo įvykio metu padarytų automobilio sugadinimų atkūrimo išlaidų dydis.

Kaip minėta, draudikas, vadovaudamasis TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalies pagrindu atliktu eismo įvykio metu automobiliui padarytos žalos dydžio skaičiavimu ir remdamasis Ataskaitoje nurodytais duomenimis apie dėl eismo įvykio pareiškėjos patirto nuostolio dydį, sprendė, kad automobilio remontuoti nėra tikslinga¹⁴. Pareiškėjos pateikti Remonto sąmatos duomenys tik patvirtina draudiko sprendimą, kad automobilio ekonomiškai nėra tikslinga remontuoti, nes Remonto sąmatoje nurodytos automobilio atkūrimo išlaidos viršija objektyviais įrodymais nenuginčytą automobilio rinkos vertę iki eismo įvykio. Kaip minėta, turto vertintojas buvo nustatęs, kad automobilio atkūrimo išlaidos siektų net 22 815 Eur. Kad automobilio remonto kaina viršija jo rinkos vertę iki eismo įvykio, patvirtina draudiko sprendimo, kad automobilio nėra tikslinga remontuoti, teisingumą ir nepaneigia automobilio rinkos vertės iki eismo įvykio dydžio.

¹⁴ Kaip minėta, remiantis Taisyklių 14 punktu, eismo įvykio metu sugadintas automobilis pripažįstamas sunaikintu, vertinant, kad jo ekonomiškai nėra tikslinga remontuoti, jei būtinos automobilio remonto išlaidos yra lygios ar viršija 75 procentus turto rinkos vertės iki eismo įvykio arba didesnės.

Apibendrinant Lietuvos banko nustatytas aplinkybes dėl draudiko sprendimo pagal Ataskaitos duomenis vertinti, kad automobilio rinkos vertė iki eismo įvykio buvo 10 021 Eur, darytina išvada, kad minėtas draudiko sprendimas buvo pagrįstas objektyviais įrodymais, kurių pareiškėjos nurodytos aplinkybės ir pateikti faktiniai duomenys nenuginčijo. Todėl pareiškėjos draudikui keliamas reikalavimas nustatyti 14 500 Eur automobilio rinkos vertę iki eismo įvykio ir išmokėti papildomą draudimo išmoką yra nepagrįstas.

2. Dėl pareiškėjos draudikui keliamo reikalavimo užtikrinti automobilio saugojimą remonto įmonės UAB „Akstė servisas“ teritorijoje pagrįstumo

Pareiškėja pateikė papildomus paaiškinimus, kad dėl draudiko netinkamai nustatytos automobilio rinkos vertės iki eismo įvykio, nevertinant automobilio komplektacijos ir vadovaujantis klaidingais duomenimis apie automobilio variklio galingumą, remonto įmonė UAB „Akstė servisas“ reikalauja iš jos teritorijos išvežti automobilį.

Pareiškėja nurodė, kad neturi pakankamai lėšų išvežti automobilį iš remonto įmonės teritorijos ir mokėti už automobilio saugojimą. Remdamasi nurodytomis aplinkybėmis, pareiškėja draudikui kėlė reikalavimą „pasirūpinti mašinos saugojimo vieta, kol baigsis tyrimas“.

Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad pareiškėja buvo pasirinkusi draudimo išmokos mokėjimo būdą, draudimo išmoką išmokant „pinigais“¹⁵. Taisyklių 40.2.1 papunktyje nustatyta, kad jei eismo įvykio metu turtas sunaikintas¹⁶, išmoka perdedama į nukentėjusio trečiojo asmens nurodytą jo ar kito asmens sąskaitą. Todėl automobilio sunaikinimo atveju automobilio remontas nėra atliekamas ir draudimo išmoka negalėtų būti mokama remonto įmonei UAB „Akstė servisas“.

Draudiko Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad UAB „Akstė servisas“ buvo atliekama tik automobilio apžiūra ir kad pareiškėjos automobilis šioje remonto įmonėje nėra remontuojamas ar saugomas dėl su draudiku susijusių priežasčių. Nėra pagrindo pagrįstais pripažinti pareiškėjos teiginių, kad draudikui kyla pareiga užtikrinti automobilio saugojimą remonto įmonės UAB „Akstė servisas“ teritorijoje. TPVCAPD reglamentuojantys teisės aktai neįpareigoja draudiko užtikrinti automobilio saugojimą, priėmus sprendimą dėl eismo įvykio metu sunaikinto automobilio išmokėti draudiko nustatyto dydžio draudimo išmoką ar esant kitiems pagrindams administruojant draudžiamąjį įvykį.

Kaip minėta, Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad draudikas nustatė pagrįsto dydžio draudimo išmoką dėl automobilio sunaikinimo. Lietuvos bankui pateikti įrodymai nuginčijo pareiškėjos teiginius, kad turto vertintojas vadovavosi duomenimis apie automobilio techninių parametrų neatitinkančios transporto priemonės vertę. Todėl pareiškėjos teiginiai, kad ji dėl draudiko neteisėtų veiksmų patyrė nuostolius, neįrodžius draudiko veiksmų neteisėtumo ir nuostolio patyrimo aplinkybių, yra nepagrįsti.

Kadangi nei teisės aktai, nei Lietuvos bankui pateikti įrodymai negali patvirtinti pareiškėjos draudikui keliamo reikalavimo užtikrinti automobilio saugojimą remonto įmonės UAB „Akstė servisas“ teritorijoje pagrįstumo, todėl šis draudikui pareiškėjos keliamas reikalavimas taip pat yra atmestinas.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimus.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojų ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą

¹⁵ Minėtas aplinkybes patvirtina draudiko pateikti duomenys iš draudėjos savitarnos, ten nurodytas pareiškėjos pasirinktas draudimo išmokos mokėjimo būdas.

¹⁶ T. y. tuo atveju, jei automobilio ekonomiškai nėra tikslinga remontuoti.

pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Teisėkūros skyriaus vadovė,
pavaduojanti departamento direktorių

Kristina Sačilkienė